

Infobrochure voor studenten

Operatieafdeling dagkliniek

Straat 83

Inhoudsopgave

Inhoud

Waarom deze brochure?	4
gegevens van de afdeling	5
Grondplan van het ziekenhuis	7
Profiel van de afdeling	8
Veel voorkomende behandelingen	8
Kenmerk van patiëntengroep / profiel	11
Verpleegactiviteiten	11
De operatieafdeling	13
- De zalen.....	13
- De scrubruimte	14
- De vuile ruimte.....	14
- De koffieruimte	15
Organisatie van de afdeling.....	16
Traject van een patiënt.....	16
Diensturen verpleegkundigen	16
Diensturen studenten.....	16
Afdelingsgebonden tips	17
Kompaz	17
Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!	18
Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling	19

Welkom voor je stage in AZ Sint-Lucas!

Waarom deze brochure?

- We willen je zo goed mogelijk informeren zodat je stage optimaal kan verlopen.
- Je vindt in deze brochure veel informatie over de afdeling en de leerkansen die er zijn.
- AZ St-Lucas kan jou heel wat mogelijkheden bieden. Met 825 bedden, meer dan 2300 medewerkers en zo'n 70.000 opnames per jaar behoren we tot één van de grootste ziekenhuizen van Vlaanderen.
- Neem zeker de specifieke info voor studenten [op onze website](#) door! Daar vind je heel wat leermomenten terug. Grijp deze kansen dan ook met beide handen, dus vraag gerust om eens een onderzoek bij te mogen wonen, een techniek uit te voeren... Jouw interesse en enthousiasme spelen alleen maar in je voordeel!

Heb je nog vragen na het lezen van deze brochure? Stel ze gerust aan je mentor, dienstverantwoordelijke of de begeleidingsverpleegkundige.

We wensen je alvast een fijne en zeer leerrijke stage toe.

Christine Van der Hoogerstraete

Els Vanblaere

Inge Neiryck

Directeur personeel en organisatie

Verpleegkundig en paramedisch directeur

Begeleidingsverpleegkundige

Gegevens van de afdeling

De afdeling dagkliniek OK

- Vind je op straat 83
- Heeft haar activiteit van maandag tot en met vrijdag. Alle disciplines van chirurgie zijn hierin ondergebracht. Bij ons gaan alle operaties door waar patiënten niet hoeven te verblijven. Onze dienst telt:
  - 5 OK dagziekenhuis zalen en 2 zalen voor het oogcentrum
  - 1 PAZA (Post Anesthesie Zorgen Afdeling)
  - 1 voorbereiding/wachtruimte voor de patiënten
  - 1 koffieruimte of keuken
  - 2 kleedkamers in OK SL
  - 3 sanitaire ruimtes
  - 3 bergingen
  - 2 pre- anesthesie posities
  - 1 bureel voor dokters
  - 1 bureel voor de hoofdverpleegkundige
  - 1 desk voor de dagverantwoordelijke

Je kan deze afdeling **contacteren** via:

- ☎ 09/224.53.90
- E-mail : sandra.malego@azstlucas.be

Volgende **artsen** zijn er werkzaam:

- Anesthesisten, gynaecologen, tandartsen, dermatologen, hematologen, ORL, Orthopedisten, Algemene chirurgen, Urologen, Plastische chirurgen, Vaatchirurgen, MKA, oftalmologen
- zie ook op website www.azstlucas.be → zorgaanbod → medisch aanbod

Het **team van de afdeling** bestaat uit:

- dienstverantwoordelijke: Sandra Malego
- Stagementoren: Annick De Loose, Valérie Van Loo en Michel Van Assel
- Verpleegkundigen

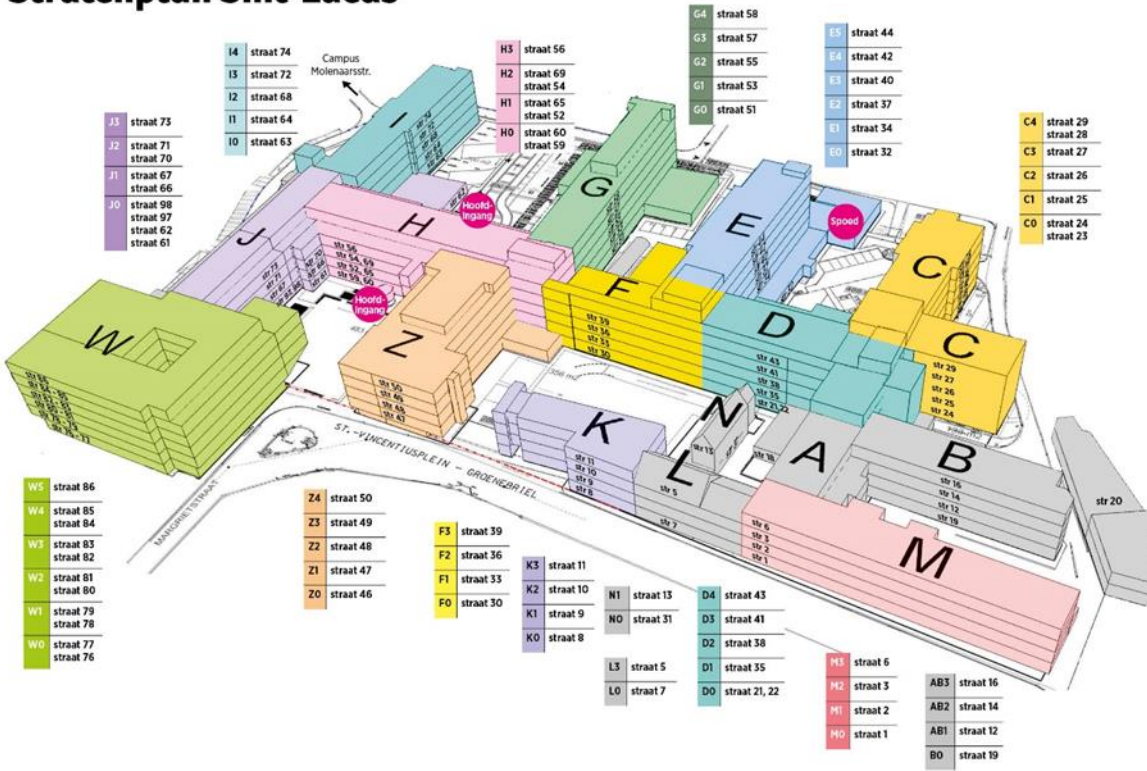
- Schoonmaakpersoneel

Heel **dit team** helpt je uiteraard graag met al je praktische vragen!

Grondplan van het ziekenhuis

Stratenplan Sint-Lucas

versie 24 juni 2020

Profiel van de afdeling

Veel voorkomende behandelingen
Algemene heelkunde
liesbreuken (laparoscopisch of open)
navelbreuken
sinus pilonidalis
anale ingrepen bvb fissuren of hemorroïden
Verwijderen lipomen e.d.
Gynaecologie
conisatie
zuigcurettage
hysteroscopie
vulvoplastie
tubaligatuur laparoscopisch
laserbehandeling
Ophtalomologie
cataract
intravitreale inspuitingen
chalazion
vitrectomie
ooglidchirurgie

Orthopedie
plaatsen en verwijderen osteosynthesemateriaal
voetoperaties (hamerteen, PIP- gewricht)
hand/armchirurgie (carpal tunnel, springvingers, tenniselleboog,..)
knie arthroscopie
Knie operaties
schouderoperaties
ORL-ingrepen
diabolo's
adenoïdectomie
tonsillectomie
otoplastie
slaapendoscopie
keelbiopsie
laryngoscopie
Neusfracturen- en correcties
Plastische
plaatsen, verwijderen, vervangen borstprothesen
otoplastie
Kleine liposucties
vriescoupe
Huidflappen
blepharoplastie

Kleine behandelingen
Stomatologie
infiltraties kaakgewricht
breuken in aangezicht (die in dagopname kunnen)
implantaten verwijderen
Wijsheidstanden extracties
gebitssanering
Uitgebreide tandextracties
Vrij leggen tanden
Urologie
circumcisis
vasectomie
cystoscopie
prostaatbiopsie
torsio testis
frenulotomie
hydrocoele
varicocoele
Plaatsen allerlei uro stents
tese
Vasculaire
varices
port-à-cath
optiflow
Plaatsen pacemaker en vervangen batterij

Glidepath plaatsen

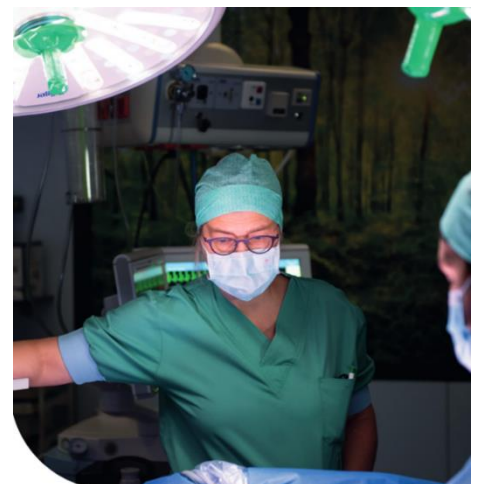
Kenmerk van patiëntengroep / profiel

Alle leeftijdsgroepen komen langs het operatiekwartier. Zowel baby's als bejaarden.

Verpleegactiviteiten

Na de ingreep worden de patiënten naar de PAZA gebracht waar ze gemiddeld 1 uur vertoeven! De parameters en verbanden worden minimaal 3 x per verblijf gecontroleerd. Alles wordt nauwlettend geregistreerd in KOMPAZ.

- Basiszorgen
  - o Kan medicatie toedienen
    - de student kan een I.M. inspuiting toedienen
    - kan insuline toedienen met spuit en naald – huidplooiotechniek
    - kan medicatie S.C. toedienen – inspuittechniek
    - kan medicatie I.V. toedienen
    - de student kan medicatie per os toedienen
    - medisch rekenen toepassen
  - o Omschrijven van verpleegkundige problemen, actie plannen en evalueren
  - o Observeren op psychisch, fysisch en sociaal vlak.

- Specifieke behandelingen
  - o Ademhalingsstelsel
    - kent normale en afwijkende AH-types en kan afwijkingen hierop bij de patiënt vaststellen
    - kent de verschillende beademingstechnieken en aandachtspunten daarbij
  - o Bloedsomloop
    - controle van bloeddruk en pols
    - observatie doorbloeding van een lidmaat
    - pulsaties
    - capillaire refill
    - warmte
    - kleur
  - o Huid en zintuigen
    - Toezicht houden op de toestand van de huid, droogte, roodheid, elasticiteit, huiddefecten,...
    - observatie van bloedingen
  - o Spijsverteringsstelsel
    - eventueel plaatsen van een maagsonde
  - o Uro- genitaal stelsel
    - Zorg voor mictie en defecatie van de patiënt
    - kan een eenmalige blaaskatheterisatie uitvoeren bij een mannelijke en vrouwelijke patiënt voor: staalname, urineretentie en residu (uitzonderlijk)
    - kan alleen / met hulp een verblijfskatheter plaatsen bij een mannelijke en vrouwelijke patiënt en kan het vereiste toezicht hierop uitoefenen (uitzonderlijk)

- controle vaginaal bloedverlies
- bijhouden vochtbalans: in en uit
- Voeding en vochttoediening
  - Er steeds attent op zijn of de patiënt nuchter moet zijn
    - min. 6u voor operatie
- Mobiliteit
  - Zorg voor de juiste houding op de operatietafel
  - Afhankelijk van de ingreep, volgens protocol
  - maak goed gebruik van de hulpmiddelen: rugsteun, voetensteun, kussen, zandzakken
  - Kennis van juiste houdingen
  - Verbedden met aandacht voor de rug: gebruik glijplank,...
- Fysieke beveiliging
  - Gebruik maken van gespecialiseerd materiaal om te fixeren gedurende de ingreep
- Assisteren bij verpleegkundige handelingen
  - Assisteren bij bepaalde ingrepen vb kleine behandelingen
  - Aanleren en aanleggen van elektroden voor monitoring of telemetrie
  - Parameters registreren in KOMPAZ
  - Gebruik van spuitpompen en druppeltellers
  - Plaatsen infuus
  - Arts assisteren bij medische handelingen
    - helpen bij intubatie
    - helpen bij plaatsen larynxmasker
    - helpen bij geven lokale verdoving / plaatsen blok
    - helpen bij plaatsing infuus
    - steriel opdekken of aangeven materiaal
- Specifieke aandachtspunten voor de afdeling
  - zorgt voor de patiënt en zijn omgeving
  - draagt zorg voor de materiële inrichting en de rustige omgeving
  - zorgt voor de sfeer en privacy van de patiënt
  - zorg voor de bezittingen van de patiënt
- **Cognitieve en sociale vaardigheden**
  - De student
    - kan informatie geven aan de patiënt met betrekking ingreep
    - heeft inzicht in de gehanteerde protocollen
    - heeft inzicht in de wijze waarop patiënten het operatiegebeuren beleven
    - kan informatie geven aan heelkundige patiënten i.v.m. verpleegkundige interventies
    - kan observaties op somatisch en niet-somatisch vlak rapporteren en bespreekbaar stellen
    - kan verwikkelingen bij patiënten observeren en signaleren i.v.m.
      - ademhalingsstelsel
      - gastro-intestinaal stelsel
      - cardio-vasculair stelsel
      - urinestelsel
      - huid
      - zenuwstelsel

- **Technische vaardigheden**
  - o De student
    - kan de basisprincipes toepassen: hygiëne en steriliteit, veiligheid, beleving van de patiënt, comfort, zelfzorg en inspraak, ergonomie, economie en ecologie

De operatieafdeling

- Kleedkamers

Er is een kleedkamer voor vrouwelijk en mannelijk personeel. Een groen pak kan je afhalen aan de kledijautomaat. Klompen, maskers en mutsen kan je in de kleedkamer terugvinden. Je kan je kastje vastmaken wanneer je een munt van 1 of 2 euro in de gleuf steekt en dan de sleutel eraf trekt. Na je shift maak je dit weer leeg en laat de sleutel op de deur zitten.

De steriele gang wordt enkel betreden in werkkledij.

AANDACHT: jouw groen pak komt uit een Kledij Uitwerp Automaat (KUA).

Na ontvangst van je badge ga je richting de kleedkamer medewerkers.

Achter het winkeltje vind je een deur die je met de badge kan openen.

Recht tegenover de kleedkamer dames (je ziet er grote droogtrommels draaien) toon je je badge aan een medewerker van de linnendienst, laat weten dat je stage loopt op OK /PAZA en geef je je maat door. Met deze badge kan je uit de KUA je groen pak halen. Deze KUA bevindt zich thv de operatieafdeling straat 56.

Omkleden doe je in de kleedkamers van OK SL, voorbij de dubbele deur (met badge openen) om de hoek (vrouwen - mannen).

Meld je aan de desk van OK, laat weten dat je stage loopt op de dagkliniek OK. De collega's helpen je verder.

- Dosimeter

Om een veilige stage te kunnen lopen, wordt er een dosimeter aangevraagd en voorzien voor jouw stage. In bijlage vind je een document die je **één week voor** de start van je stage moet invullen.

Dit document stuur je op naar

begeleidingsverpleegkundige@azstlucas.be

Geen aanvraag dosimeter = geen stage!

- De zalen

Je zult merken dat de zalen aangepast zijn aan de verschillende specialiteiten. Zo zal je specifiek materiaal vinden in de karren die in de zaal staan.

Maar de werkwijze blijft ongeveer hetzelfde. Eens je als student voldoende inzicht hebt over de werkwijze kan je beginnen mee te participeren in de zaal.

Beknopte werkwijze

- de patiënt wordt met brancard gebracht, stapt uit en wordt op de tafel geïnstalleerd
- de monitor wordt aangesloten
- anesthesiefase (inductie)
- de ingreep
- nazorg en extubatie
- na de ingreep wordt de patiënt, na ontwaken, met een schuifplank van de operatietafel naar de brancard verschoven en met brancard naar de recovery gebracht. De overdracht gebeurt door de anesthesist.
- overdracht aan de paza-verpleegkundige dmv het SBAR-principe
- reinigen en opdekken OP-tafel voor volgende ingreep

De ingrepen worden de dag voordien klaargezet

Alle materialen en benodigdheden kan je normaal altijd terug vinden in je zaal. De niet- specifieke karren zijn in elke zaal gelijk zodat we vlot het materiaal terug vinden. Van de student wordt dan ook verwacht dat je wat materiaal uit de niet- specifieke karren kan aangeven.

Indien er extra instrumentarium nodig is kan je deze terug vinden in de grote berging.

De studenten worden verdeeld over de verschillende zalen.

Indien je een grote interesse hebt voor een bepaalde ingreep kan de hoofdverpleegkundige, adjunct of mentoren.

- De scrubruimte

Aan elke zaal paalt een scrubruimte.

Hier wassen en scrubben de chirurgen, assistenten en instrumentisten hun handen

- De vuile ruimte

Elke zaal wordt voorzien van een aanliggende vuile ruimte. Hier kan je het afval en vuil linnen deponeren.

Nooit afwassen in de scrubruimte!

De vuile instrumenten worden in de vuile ruimte gedeponerd na de ingreep. Ze worden opgehaald door de logistieke medewerker van CSA.

- De koffieruimte

Hier wordt de korte drinkpauze gehouden en kan worden gegeten.

De tijdstippen van de pauzes zijn in samenspraak met de stagementor of de verantwoordelijke van je zaal.

- kleine behandelingen

Deze kleine ambulante ingrepen verlopen in een zaaltje op straat 57, met voorbij de wachtzalen. De patiënten worden afgeroepen en nemen zelf plaats op de operatietafel, waarna de operatieplaats wordt ontsmet en lokaal verdoofd. Na de ingreep wandelen patiënten de zaal direct weer buiten.

Organisatie van de afdeling

Traject van een patiënt

De patiënten melden zich aan bij de receptie van de dagkliniek. Na het overlopen van de opnamedocumenten nemen ze plaats in de wachtzaal. Via een oproepsysteem worden ze door de verpleegkundigen van de voorbereiding meegenomen naar een positie en bevraagd/ voorbereid voor de operatie.

Eenmaal een zaal klaar is, wordt de patiënt meegenomen nadat deze voor een tweede maal gescand is om ten allen tijden te weten waar een patiënt zich bevindt!

De patiënt wordt geopereerd en komt nadien naar de PAZA, waar ze alsnog worden gescand en geïnstalleerd. De parametercontroles worden aangelegd, zuurstof wordt indien nodig toegediend en de patiënt wordt verder opgevolgd.

De meeste patiënten verblijven gemiddeld 1u op de PAZA en worden dan afgehaald om naar de dagkliniek gebracht te worden.

Hun verblijfsduur op de dagkliniek hangt af van ingreep, advies anesthesist en protocol chirurg.

Diensturen verpleegkundigen

Vroegdienst: 06u45 tot 14u27 (geen pauze)

Dagdienst: 07u30 tot 15u42 (30 min pauze)

7u45 tot 15u57

8u tot 16u12

09u45 tot 17u57 (30 min pauze)

Late dienst : 12u15 tot 19u57 (geen pauze)

Geen weekends, geen feestdagen of brugdagen.

Om zo veel mogelijk tegemoet te komen aan de leerdoelen van de studenten vragen wij om enkel dagdiensten te komen doen. (vooral OK)

Diensturen studenten

Studenten die stage lopen volgen steeds de uren van de afdeling. Dit betekent dat ze per shift 7u42 stage lopen.

Laat dagelijks je urenlijst aftekenen door de verantwoordelijke.

Als je naar de introductie komt de eerste stagedag, breng ook je urenlijst mee en laat je deze door de begeleidingsverpleegkundige aftekenen.

Afdelingsgebonden tips

- Draag zorg voor het materiaal, wees kostbewust
- Er is altijd werk op een afdeling (aanvoelen, zien, ...)
- Draag je steentje bij tijdens overdrachtsmomenten (observaties, vragen stellen, rapportering)
- Kom goed voorbereid naar de stage (infobrochures, cursussen, doelstellingen)
  - o Lees de infobrochure voor aanvang van de stage
  - o Herbekijk de algemene anatomie en fysiologie
  - o Herbekijk de technieken die je reeds zag
  - o Formuleer heel duidelijk je doelstellingen voor deze stage
- Goede en gepaste omgangsvorm; hoffelijkheid, verzorgd voorkomen, verzorgde taal, interesse tonen
- Van de student verwachten we
  - o Nakomen van afspraken
  - o Vermogen van degelijk observeren en rapporteren
  - o Aanpassingsvermogen
  - o Doorzettingsvermogen
  - o Verantwoordelijkheid
  - o Engagement: begaan zijn met de zorg om patiënten en met eigen leerproces
  - o Leergierigheid: vragen stellen
  - o Positief kritische ingesteldheid
  - o Geen handelingen stellen waartoe men nog niet bevoegd is!
  - o Geen handelingen stellen waarvan je niet zeker bent, of waarbij je je niet zeker voelt
  - o Open en eerlijke communicatie met verpleegkundigen
  - o Respect voor patiënten, aandacht voor privacy, respecteren beroepsgeheim
  - o Omgaan met feedback.

Kompaz

Op deze dienst werkt men met het elektronisch verpleegkundig dossier Kompaz.

Medbook

Algemene login medbook: zorgvaoperatiekwartierdzh@azstlucas.be

Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!

Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling

vzw AZ Sint-Lucas

Sint-Lucas
Groenebriël 1
9000 Gent
Tel. 09/224 61 11
Fax 09/224 61 10
info@azstlucas.be

WERKPOSTFICHE STAGIAIRS
in uitvoering van het KB van 21/09/04 betreffende de bescherming van stagiairs

Onderneming : AZ Sint-Lucas
Werkposten : Verpleegafdeling dagkliniek operatieafdeling straat 83 Typefunctie : Verpleegkundige
Opleiding : Bachelor in verpleegkunde / HBO5 verpleegkunde

LUIK A

Beschrijving van de werkzaamheden :
- Waar : Verpleegafdeling dagkliniek operatieafdeling straat 83
- Welke machine, transportmiddel, producten : .....
- Taken : Verpleegkundige taken
Resultaat risico-evaluatie⁽¹⁾ :
- Risico's : Risico biologische agentia groep 2 : TBC + bloeoverdraagbare infectieziekten, dragen van lasten, contact met voeding
- Genomen preventiemaatregelen : Vaccinaties, standaardvoorzorgsmaatregelen
- Specifieke instructies, opleiding : standaardvoorzorgsmaatregelen beheersen, hef- en tiltechnieken

LUIK B

<p>Risico's en hinder⁽²⁾</p> <p>☐ val ☐ op de begane grond ☐ van hoger gelegen vlak</p> <p>☒ prikwonden/snijwonden ☐ lawaai ☐ verbrijzelingen ☐ trillingen ☐ rondvliegende scherven ☐ warmte ☐ brandwonden ☐ koude ☐ elektrische risico's ☐ vochtigheid</p> <p>☐ val van voorwerpen ☐ chemische hinder ☐ geïsoleerd werk ☐ spatten ☐ andere ..... ☐ stof ..... ☐ gassen, dampen</p>	<p>Verplicht medisch toezicht⁽³⁾</p> <p>☒ risico beroepsziekten : ☒ fysisch..... ☐ chemisch..... ☒ biologisch..... ☐ longaandoening..... ☐ huidandoening.....</p> <p>☐ veiligheidsfunctie? : .....</p> <p>☒ contact met voedingswaren ☐ gebruik van beeldschermen⁽⁴⁾ ☒ manueel hanteren van lasten (met gevaar voor rugletsel) ☒ insulingen/test : ☐ tetanus ☒ tuberculose ☒ hepatitis B ☐ andere : .....</p> <p>☐ ioniserende stralingen ☒ noodzakelijke maatregelen bij zwangerschap en borstvoeding. Conform risicolijst AZSL Aard v/h gericht onderzoek..... Periodiciteit 1 x geldig voor de volledige opleiding</p>
<p>Welke werkkledij/persoonlijke beschermingsmiddelen worden gedragen ? (verantwoordelijkheid gebruiker)</p> <p>☒ broekpak/schort/andere : broekpak of schort ☐ ademhalingsbescherming (type) : .....</p> <p>☐ veiligheidsschoenen (type) : ..... ☐ oorkap/oorpropjes (type) : .....</p> <p>☒ handschoenen (type) : PVC of Latex ☐ helm/kapje (type) : .....</p> <p>☒ bril/scherm (type) : bij risico op bloedspatten ☐ andere : .....</p>	

Voor de onderneming : naam en handtekening Ondergetekende werd geïnformeerd over de in te nemen werkpost.

Datum : Datum :

⁽¹⁾ indien het een arbeidspost zonder specifieke gezondheids- en veiligheidsrisico's betreft, dient de tabel "Risico's en kinder" niet aangevuld te worden
⁽²⁾ geeft de specifieke kenmerken van de arbeidspostanalyse
⁽³⁾ aard van de blootstelling zoals voorzien in de inventaris opgemaakt in uitvoering van ARAB art.124 & 1b en meegedeeld aan de arbeidsgeneesheer
⁽⁴⁾ gebruik van beeldschermen gedurende een aanzienlijke deel van de normale werktijd (bv. meer dan 4 uur) in functie van wat bij de gebruiker geldt
⁽⁵⁾ algemene opmerking : de werkpostfiche is vooraf ter advies voorgelegd aan de diensten van preventie en bescherming op het werk en het comité